Detailní itinerář zájezdu do Peru 15. 6. - 9. 7. 2014 (vygooglováno z různých webů)

Neděle 15. 6. až pondělí 16. 6. Lima

Přejezd taxíkem popř. collectivem z letiště do hostelu **España**, **Jr. Azángaro 105** (14 km, 30 minut), trasa na Google maps: https://goo.gl/maps/c9W7R, který se nachází přímo v centru **Limy**, nedaleko **kláštera San Francisco**. Z hlediska ceny a kvality prý patří mezi nejlepší ubytovací zařízení ve městě http://www.hotelespanaperu.com/ingles/home.html. V patiu hotelového areálu chovají pávy a želvy :-).

Limu založil v roce 1535 Francisco Pizzaro. Její původní název **Ciudad de los Reyes** znamená **Město králů**. Už v roce 1551 zde byla založena univerzita (nejstarší v celé Latinské Americe). Hlavním městem se **Lima** stala v roce 1821, kdy byla vyhlášena nezávislost Peru na Španělsku. Rozkládá se na přímořské rovině na úpatí **And** přibližně 12 kilometrů od Tichého oceánu, žije v něm přibližně devět milionů obyvatel. I přes moderní vzezření města zde zůstalo zachováno mnoho památek z období španělské nadvlády. V roce 1988 bylo historické centrum města zařazeno na seznam Světového dědictví UNESCO.

Monumentem koloniálního období je náměstí **Plaza de Armas**, obklopené ze všech stran paláci. Na dalším náměstí **Plaza Mayor** se nachází římskokatolická **Katedrála Lima**, jejíž stavba započala již v roce 1535 a nachází se v ní hrob conquistadora Pizarra.

V pondělí 16. 6. ráno vybereme 1500 PEN z bankomatu **Multi Red** v **Banco de la Nación** na křižovatce **Jirón Lampa** s **Jirón Puno** a vybranou hotovost si necháme rozměnit na menší bankovky.

Návštěvu **Museo Nacional de Arqueología** budeme muset odložit až na středu 1. 7., protože v pondělí mají bohužel zavřeno. **Museo de Oro del Peru** (ul. **Alonso de Molina 1100, Monterrico, Santiago de Surco**) se sbírkami předkolumbovských zlatých šperků (vstup 33 PEN) by mělo být otevřené. Neměli bychom vynechat okouzlující budovu městského divadla z r. 1551, prezidentský palác, **klášter San Francisco** s katakombami a moderní centrum města **Miraflores**. http://wikitravel.org/en/Lima

!!! 11:00 - 12:45 fotbal Německo - Portugalsko !!!

Úterý 17. 6. Pisco

Po **7:00** odchod na bus do **Pisca** (232 km, 2 hod. 40 min.), trasa na Google maps: http://jdem.cz/bap3g2

Městečko na pobřeží Tichého oceánu bylo založeno v roce 1640 a v době španělské nadvlády bylo dokonce hlavním městem Peru. Jeho název je odvozen od kečuánského výrazu pro ptáka. **Pisco** je proslulé produkcí kvalitních vín a hlavně svou **Grape brandy** zvanou **Pisco**, ze které se míchá výtečný koktail "**Pisco Sour**".

Centrem města je náměstí **Plaza de Armas**, kde lze na trzích koupit různé místní sladkosti, pekanové ořechy a sušené ovoce. Kromě městského paláce dalších mnoha historických budov se zde nachází také socha José de San Martína, který vedl boj za peruánskou nezávislost na Španělsku.

V roce 2007 bylo **Pisco** zasaženo silným zemětřesením (8. stupeň Richterovy škály), které spolu s následnými vlnami tsunami poničilo až 80% města. O život tehdy přišlo přes 500 lidí, a některé části města se z této katastrofy vzpamatovávají dodnes.

Přesun busem do **El Chaco Paracas** (16 km, 20 min.), trasa na Google maps: https://goo.gl/maps/dDsR7. Okolo **13:00** dorazíme do hostelu **Mar Azul** (popř. **Hostal Gamonal**), **Urb. Alan García B-20**.

http://www.hostalmarazul.com/ **!!! 14:00 - 15:45 fotbal Brazílie - Mexiko !!!**

Středa 18. 6. Poloostrov Paracas (Peruánské Galapágy)

Dopoledne cca dvouhodinová plavba lodí podél písečného poloostrova **Paracas** (národní park s koloniemi **lvounů**, **tučňáků Humboldtových**, **pelikánů** a **kormoránů**), a okolo souostroví **Islas Ballestas**, pokrytého guánem.

Vstup na ostrovy je zakázán. Z lodi je vidět „**Kandelábr**“ (**El Candelabro**), což je geoklyf (velký motiv vytvořený lidmi na zemském povrchu). Kdysi možná sloužil k navádění námořníků.

Po **11:00** přejezd autobusem z **Paracasu** do oázy **Huacachina** u **Icy** (75 km, 1 hod. 10 min.), trasa na Google maps: http://jdem.cz/bap3m6

Poušť Sechura (Nazca)

Poušť **Sechura** je od hranic s Chile až po město **Ica** z klimatogeografického hlediska považována za pokračování pouště **Atacama**. Žije zde **pes pouštní** (Pseudalopex sechurae) alias **pes sechura**. Tato šelma vydrží dlouho bez vody, vystačí s vlhkostí z rosy. Vyskytují se zde také **rudí štíři**, kteří ovšem nejsou pro zdravého člověka smrtelně jedovatí.

Oáza Huacachina

Pověst praví, že zde kdysi mladý lovec vyrušil krásnou místní princeznu při koupeli. Ta uprchla, přičemž její lázeň se proměnila v lagunu, a ze záhybů jejího šatu, které za ní při běhu vlály, vznikly okolní pískové duny. Děvče samotné údajně dodnes v oáze přebývá jako vodní panna. Trpí však těžkou misandrií, kvůli které každý rok utopí jednoho muže. Skeptikové však tato utonutí vysvětlují tím, že Peruánci neumí moc plavat, popř. že při ponoření z teplé vody u hladiny do studenější v hloubce dostávají křeče.

Oáza slouží k rekreaci rodin z města **Ica**, vzdáleného od ní tři kilometry. Když vlastníci půdy v okolí oázy začali kopat studny, hladina vody v jezeře výrazně poklesla. Pro kompenzaci těchto ztrát a pro zachování turistické atraktivity se město **Ica** rozhodlo dočerpávat vodu do laguny uměle.

Z **Huacachiny** přejedeme busem do **Nazca** (144 km, 2 hodiny), trasa na Google maps: https://goo.gl/maps/qamI3. Po **19:00** dorazíme do hostelu **Nasca Trails**, **Calle Fermin de Castillo 637**.

http://www.nascatrails.5u.com/bienvenida-ing.html

Čtvrtek 19. 6. Planina Nazca, předincká kultura lidu Nazca

Na náhorní plošině, pokryté kamenitou pouští o rozloze přibližně 500 km^2, se nachází více než 300 obrazců, geoklyfů. Jedná se o světlé linie, které vznikly odstraněním tmavšího vulkanického povrchu, ale jsou zřetelné až při pohledu z letadla nebo balonu. Samotný způsob tvorby těchto obrazců je velmi prostý a jednoduchý. Stačí odstranit 10-20 centimetrů povrchové tmavě zbarvené horniny, a objeví se světle zbarvený vápencový nebo pískovcový podklad, což by představovalo pouze několikahodinovou práci pro menší skupinu lidí. Předmětem úvah je však metoda, kterou byly tyto obrazce přesně vyměřeny, a především jejich účel. Z povrchu země nejsou tyto obrazce rozlišitelné, a byly objeveny až při leteckém průzkumu oblasti ve 20. letech 20. století. Staré peruánské civilizace si v geoklyfech zřejmě libovaly, nedávno byly objeveny také nedaleko **Paracasu**: http://www.osel.cz/index.php?clanek=7605.

Obrazce na Googlemaps: http://jdem.cz/bapyy2
Možnost zakoupení vyhlídkového letu (cca 100 USD).

Ruiny Paredones
Přehlídka rozpadajících se ruin a hrobů poničených vykopávkami (8 USD), ve kterých místní hledali zlato. Na samotných ruinách není téměř nic zajímavého, ale chatrče okolo této památky skrývají opravdové poklady. Mumie, látky, věci denní potřeby atp. Na fotce je hřeben, vyrobený z ostnů kaktusu, i po letech neuvěřitelně pevný, okamžitě použitelný:

Pokud se Vám podaří proniknout až do těchto obydlí, velice pravděpodobně od místních dostanete nějakou „drobnost“. Dobrá rada: věnujte dárek dál a umyjte si ruce :-).

Akvadukt Cantallo
Zdroj: http://braunoviny.bbraun.cz/clanky/predincka-kultura-nasca/ a další weby

Nedostatek vody ve vyprahlé planině, kde skoro vůbec neprší a spodní voda je příliš hluboko, řešili obyvatelé kultury **Nazca** výstavbou mohutné zavlažovací sítě, která vodu přiváděla z hory **Capo Blanco**, vzdálené asi 12 km. Aby omezili vypařování tekoucí vody, vystavené za dne silnému žáru, a také snížili nebezpečí znečištění vody zvenčí, vybudovali několika tras rozvětvených podzemních tunelů. Pokud by však jen prokopali několik kilometrů dlouhý tunel, neměli by v případě jeho zanesení nebo zřícení klenby možnost zjistit, kde přesně byl průtok přerušen. Proto vymysleli jedinečný systém „oken“, jež měla sloužit pro čištění a údržbu. V místech, kde se voda nabírala, dosahoval akvadukt až pětimetrové hloubky. Takové „studně“, jako např. **Cantallo**, se nachází hlavně v místech, kde byly polnosti.

Akvadukt byl vystavěn tak důkladně a kvalitně, že pomáhá zavlažovat políčka uprostřed pouště v okolí **Nazca** ještě dnes, a linie, které jsou zaniklé, slouží místním dětem jako koupaliště v jinak vyprahlé planině.

Zastavíme se v dílnách na výrobu keramiky a extrakci zlata.

Kolem **20:00** vyzvedneme v hotelu batohy a nočním autobusem přejedeme z **Nazca** do **Arequipy** (567 km, 8 hodin) na Google maps: https://goo.gl/maps/uScrh

Pátek 20. 6. Arequipa

Kolem **9:00** bychom měli dorazit do hotelu **Su Majestad**, **Calle La Merced 408**, **Cercado Arequipa**.

http://www.majestadhotel.com/

Městu **Arequipa**, ležícímu na náhorní plošině ve výšce 2400 m, se přezdívá „Bílé město“. Jeho historické jádro je totiž postaveno převážně z bílého lávového tufu, pocházejícího ze tří okolních, dnes snad už vyhaslých, sopek: **Pichu Picchu**, **El Misti** a nejvyšší **Chachani** (6075 m). Město, které v roce 1540 založil vyslanec Francisca Pizarra, bylo jedním z významných obchodních a náboženských center země.

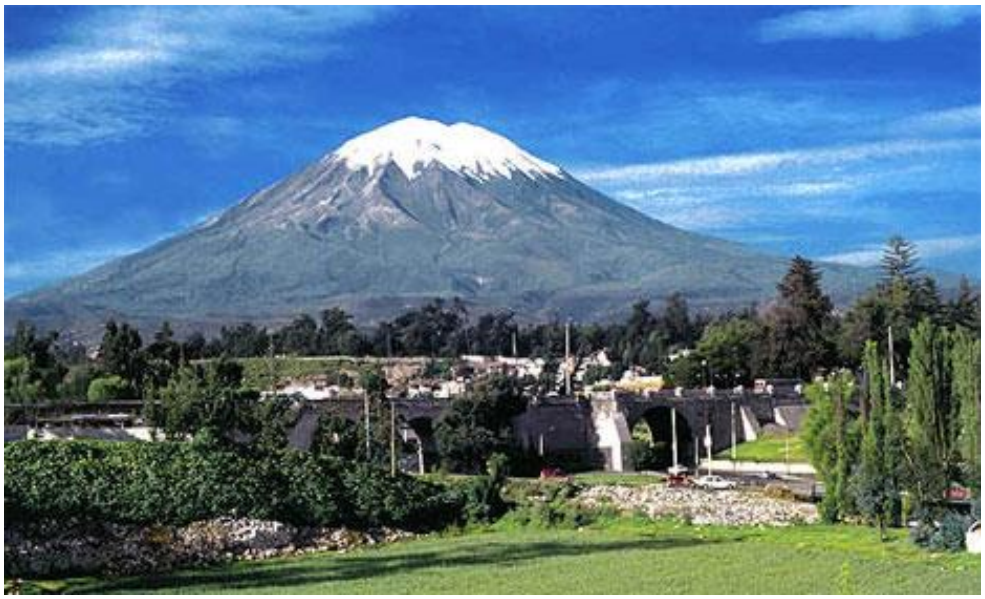

Arequipa disponuje značným množstvím historických architektonických památek. Hlavnímu náměstí vévodí katedrála, která je zajímavá tím, že nemá jméno. V rohu náměstí stojí kostel **La Campañia** s nádherně barevnou kapličkou. Na její zdi je mimo jiné i jméno českého jezuity Stanislava Kostky.

Nejvýznamnější památkou je zde **klášter Santa Catalina** (14 USD). Je to areál plný malých domů a úzkých uliček, pojmenovaných podle španělských měst. Žijí tu jeptišky, které nesmí mít žádný kontakt s okolím. Do kláštera jsou přijímány od 12 let a mimo jeho zdi se dostanou jen při nutném lékařském ošetření, nebo při volbách, které jsou v Peru povinné. Klášterní budovy jsou barevně rozlišeny - pro novicky jsou bílošedé, pro modlitby oranžové, obytné domečky sester mají zdi červené. Uprostřed je pak náměstíčko s budovami namodro. Počty řádových sester se snižují, takže nyní obývají pouze nejzápadnější část kláštera, do které turisté pochopitelně nemají přístup.

Jedním z nejlépe dochovaných odkazů barokní architektury v Peru je velký rodový dům **Casa del Moral** z roku 1730. Odkazem koloniální architektury je pak palác **Casa Goyeneche** s typickými terasami, klenutými stropy a barokními dveřmi a okny. Za kulturní dědictví lidstva je považována **Villa Hermosa de Yanahuara** v andaluském stylu, která se nacházející přibližně 2 km za městem. Asi 30 kilometrů západně od **Arequipy** leží termální lázně **Yura**, které využívají horké prameny z nitra sopky **Chachani**.

Hora **El Misti** (5822) je stratovulkán, a je znám také pod názvem **Guagua-Putina**. Její poslední erupce byla zaznamenána v roce 1985. Disponuje třemi soustřednými krátery. V blízkosti vnitřního kráteru bylo v roce 1998 nalezeno několik vzácných inckých artefaktů a šest mumií. Tyto vzácné archeologické nálezy jsou v současnosti uloženy v **Museo de Santuarios Andinos** v **Arequipě**.

Výstup na **El Misti** nelze zvládnout za jeden den. Na vrchol vedou dvě výstupové trasy. Trasa Pastores začíná v blízkosti města **Arequipa** ve 3300 m, postupový tábor je vybudován na **Nido de Aguilas** (4500 m). Druhá trasa začíná v blízkosti vodní **nádrže Aguada Blanca** v nadmořské výšce 4000 metrů a přes tábor **Monte Blanco** (4800 m) se po ní bez technických obtíží vystoupá na vrchol. Problémy při výstupu však mohou činit strmé svahy pokryté sypkým pískem.

Zdroj: web CK Kudrna a http://www.jerabek4.estranky.cz/clanky/15-arequipa.html

!!! Dopoledne možnost vyprat prádlo!!!

!!! 17:00 - 18:45 fotbal Honduras - Ekvádor !!!

Sobota 21. 6. až neděle 22. 6. Kaňon Colca

Ráno v **7:00** opustíme hotel v **Arequipě** a mikrobusem vyšplháme na vysokohorské **Altiplano**. Projedeme rezervací **Salinas y Aguada Blanca**, kde žijí divoké **lamy vikuně**. Cestou zastavíme v **Abra Patapampa** (4889 m) s vyhlídkou na okolní vulkány (nejvyšší vyasfaltované silniční sedlo v Americe).

Nakonec sestoupíme do **Chivay**, správního centra údolí **Colca**. Trasa přejezdu (145 km, 3 hod. 15 min.) na Google maps: http://jdem.cz/bayf94.

Projdeme se po předinckých terasách v okolí a vykoupeme se v termálních lázních **La Calera** (6 USD):

V neděli přejedeme autobusem k vyhlídce **Cruz del Condor** (43 km, 45 minut) na Google maps: http://goo.gl/maps/aCiSV. Nachází se na okraji kaňonu **Colca** (druhý nejhlubší kaňon světa). Turisté sem jezdí pozorovat **kondora andského** (Vultur gryphus). Za návštěvu vyhlídky se platí.

V **Cabanaconde** (11 km od **Sol de condor**) je možné sestoupit více než tisíc výškových metrů až k mostu přes **Rio Colca** (2 hodiny), a pak vystoupat zpět za 2 až 3 hodiny (domorodci kopec zvládají za hodinu a půl). Celou trasu si můžete prohlédnout pomocí Google Earth na odkazu: http://jdem.cz/bcbth8.

Odpoledne přejedeme busem do města **Puno**, které leží na břehu jezera **Titicaca** (299 km, 4 hod. 20 min.) na Google maps: http://goo.gl/maps/xLcgA.

Puno není ničím zajímavé, až na vězení, ve kterém sedí příslušníci rozprášené teroristické organizace Světlá stezka :-).

Pondělí 23. 6. Jezero Titicaca

Posvátné incké jezero **Titicaca** leží ve výšce 3812 metrů nad mořem a je největším vysokohorským jezerem světa. Největší pozornost přitahují plovoucí rákosové ostrovy **Los Uros**. Celkově je jich něco přes 40 (nejpopulárnějším z nich je **Huacavaca**) a každý má svého "el presidento". Jejich konstrukce je založena na spojení několika vrstev **rákosu totora** (botanicky skřípinec), který roste všude kolem jezera. Základem jsou husté kořeny, které vytváří materiál podobný zemině, ale lehčí než voda. Na ně se pak křížem skládají stvoly rákosu. Rákos je hojně využíván též na stavby chýší a rybářských člunů, zároveň je i zdrojem potravy. Ostrovy jsou připoutány ke dnu jezera lany, které se kvůli uhnívání musí čtyřikrát do roka měnit. Mají životnost kolem 80 - 100 let a musí se neustále opravovat.

Po návštěvě rákosových ostrovů přejedeme busem přes **Altiplano** (vysočina) podél břehu jezera **Titicaca** do bolivijské **Copacabany** (144 km, 2 hodiny), trasa na Google maps: https://goo.gl/maps/eWpZY

Cestou jedeme a možná zastavíme v sedle **La Raya** (4338 m nad mořem), kde probíhá hranice mezi regiony **Puno** a **Cuzco**, a zároveň i rozvodí dvou oceánů. Na punské straně odtéká všechna voda do Pacifiku, směr na **Cuzco** je odvodňován **Amazonkou** do Atlantiku.

Úterý 24. 6. Copacabana, Isla del Sol

Prohlídka **Copacabany** s poutním kostelem **Basílica de Nuestra Señora de Copacabana**, svaté patronky Bolívie. 22. 4. 2013 se do něj vloupali zloději a z obrazu Panny Copacabánské ukradli všechny zlaté a stříbrné ozdoby, včetně sošky Ježíška.

Výlet lodí na posvátný ostrov Inců – **Isla del Sol**, kde se podle Aymarů a Kečuů narodilo Slunce, Bůh Virakocha a první Inca Manco Capac.

Od přístaviště (3820 m) vede asi 1 km dlouhá stezka do **Yumani**, vesničky na hřebenu ve výšce 4000 m. Začíná kamenným schodištěm **Escalera del Inca** – **Schodiště Inců**. Nad schodištěm vyvěrá ze země **Fuente del Inca** – **Pramen Inců**. Při pěším přechodu ostrova kromě výhledů na **Cordillery Real** navštívíme ruiny **Pilko Kaina** s **Palacio del Inca** (bludiště) a na jeho severním konci rozvaliny **Chincana** s chrámy **Palacio del Inca** a **El Laberinto**. Kámen **Mesa Ceremónica** (**Obřadní stůl**) možná kdysi sloužil jako lidské obětiště.

Daleko známější je ale 5 m vysoká skála, která na základě svého tvaru získala i název: **Titi Khar'ka** znamená **Pumí skála** a je po ní pojmenováno celé jezero. Podle indiánských legend se na této skále zrodilo Slunce, což připomínají **Sluneční stopy** (**Huellas del Sol**), které se nachází jen pár metrů před kamenem.

Celou trasu přechodu ostrova si můžete prohlédnout pomocí Google Earth na odkazu: http://jdem.cz/bcbtk5.

Ještě tentýž den se vrátíme lodí zpět do **Copacabany**.

Středa 25. 6. Pohřební věže Sillustani, přejezd do Cuzco

Dopoledne přejedeme autobusem z **Copacabany** do **Puno** (142 km, 2 hodiny), trasa na Google maps: http://goo.gl/maps/OK3iV.

Odpoledne prozkoumáme pohřební věže (chullpas) v **Sillustani** nad jezerem **Umayo** (vstup 3 USD). Jedná se o pohřebiště národa **Colla**, který byl v 15. století poražen Incy. Mnoho jejich hrobů zničili vykradači dynamitem, některé naštěstí zůstaly nedotčené.

Nahlédneme též do domu místních zemědělců. **!!! 15:00 - 16:45 fotbal Ekvádor-Francie !!!**

Noční přejezd autobusem z **Puno** do **Cuzca** (388 km, 5 hodin 30 minut), trasa na Google maps: https://goo.gl/maps/irLgh.

Čtvrtek 26. 6. Cuzco

Podle incké legendy **Cuzco** založil **Manco Capac**, zakladatel říše Inců **Tahuantinsuyu**. Archeologické vykopávky však dokazují, že oblast **Cuzca** byla osídlena již před jeho vládou. Město bylo stavěno podle určitého plánu a někteří archeologové tvrdí, že podle podobných plánů se stavělo i na jiných místech říše.

Již v období 900 až 1200 žil v **Cuzcu** a okolí lid kultury **Killke**, který už kolem roku 1100 vybudoval nad městem **pevnost Sacsayhuamán**. Jeho éru ukončil ve 13. stol. příchod Inců, kteří na troskách původních staveb vybudovali hlavní město své říše. **Cuzco** se dělilo na dva sektory, Urin a Chanan. Každý z nich byl dále rozdělen tak, aby zahrnoval dvě ze čtyř čtvrtí - Chinchasuyu, Antisuyu, Qontisuyu a Collasuyu. Z každé z těchto čtvrtí vedla silnice do odpovídající čtvrtiny říše. Každý místní vůdce (Inca) byl povinen postavit v **Cuzcu** dům a každoročně v něm žít čtvrt roku (čas odpovídal čtvrtině státu, kterou ovládal). Když Inca zemřel, jeho titul přešel na jednoho syna a jeho majetek byl dán společnosti řízené jeho dalšími příbuznými. Incové **Cuzco** přirovnávali k pumě, kterou uctívali jako posvátné zvíře. Město chápali jako tělo zvířete a pevnost **Sacsayhuamán** jako jeho hlavu.

Na konci panování 11. Incy Huayna Capaca přistávají na pobřeží první Španělé. Na kontinent s sebou zavlekli zkázonosnou epidemii pravých neštovic, která zdecimovala indiánskou populaci a podlehl jí i samotný Huayna Cápac. Jeho synové Huáscar a Atahualpa se pustili do několikaletého bratrovražedného boje o trůn, při kterém si navzájem povraždili většinu šlechty. Zvítězil Atahualpa, ale své vítězství si dlouho neužil. 16. listopadu 1532 byl zajat conquistadory a později popraven (přestože jeho poddaní za jeho propuštění zaplatili stanovené výkupné ve zlatě). Příchod Španělů znamenal pro **Cuzco** zkázu. Vypuklo nepředstavitelné vandalství a hlavní centrum Peru se poté přesunulo do **Limy**.

Ráno vybereme 1500 PEN z bankomatu **Multi Red** v **Banco de la Nación** na křižovatce **Av. El Sol** a **Almagro**. V kanceláři **COSITUC**, **calle Arequipa A-2**, zakoupíme **Boleto Turístico del Cusco Integral** (130 PEN). Platí 10 dní a umožňuje vstup do většiny památek v okolí **Cuzca** (klášter Santa Catalina + museum umění, Museo de Historia Regional, Museo Palacio Municipal de Arte Contemporaneo, Museo Arqueologico Koricancha, Museo de Arte Popular, Centro Qosqo de Arte Nativo, **Pachacutec**, **Sacsayhuaman**, **Q'enko**, **Tambomachay** + **Puca Pucara**, **Pisac**, **Ollantaytambo** a **Chinchero**. Důležité body **Cuzca** na Google maps: http://jdem.cz/bap238.

Sluneční svatyně **Coricancha** (vstup 8 USD) bývala nejdůležitější svatyní Incké říše. Byla zasvěcena přímo Bohu Slunce Intimu. Jeho stěny kdysi bývaly pokryty pláty zlata a přiléhající nádvoří byla zaplněna zlatými sochami. Když Španělé požadovali zlato jako výkupné za osvobození zajatého Incy Atahualpy, většina zlata pocházela právě z **Coricanchy**.

Španělé svatyni zdemolovali, a na jejích základech postavili katedrálu (vstup 10 USD), jejíž stavba trvala skoro sto let. Podle legendy ji začali stavět v místě, kde se v roce 1536 zjevila Panna Marie, a osvobodila město obležené při posledním indiánském povstání, vedené Manco Capacem II. (bratr posledního vládnoucího Incy).

Napravo od hlavního oltáře je zde k vidění slavné plátno **Poslední večeře Páně** od Marcose Zapaty. Místní indiánský umělec na něm vyobrazil Krista s apoštoly, jak se chystají požít pečené morče, přikusovat k němu papáju, feferonky a zapíjet ho kukuřičnou chichou:

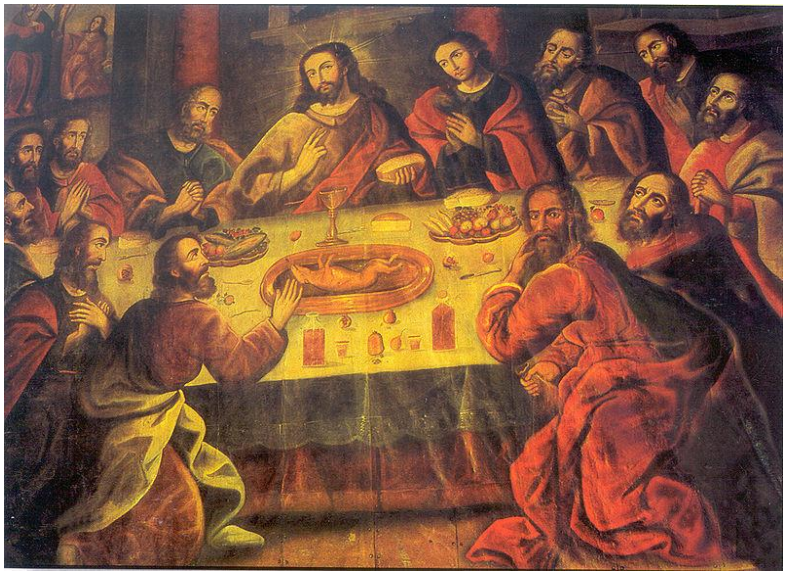

Chrám byl silně poškozen zemětřesením, ale incké zdi **Coricanchy**, vybudované z obrovských, do sebe zapadajících kamenných bloků, stále stojí:

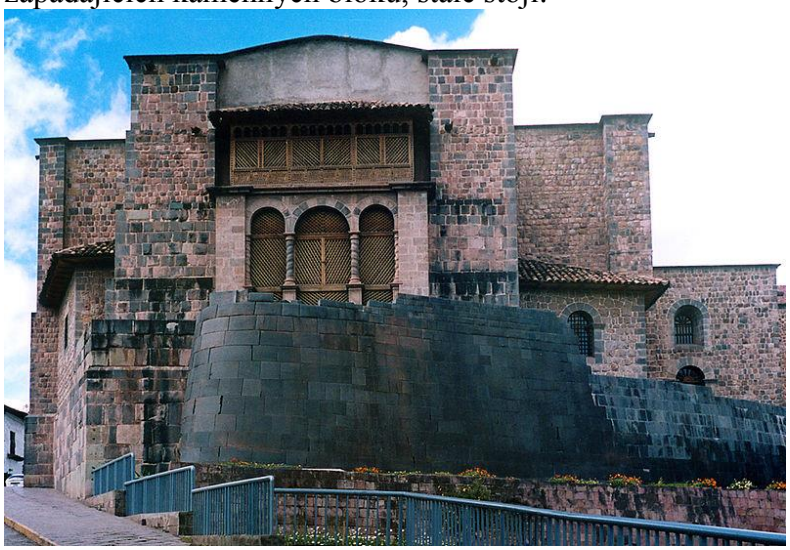

Po levé straně katedrály stojí kostel Jesus María, napravo **El Triunfo**, nejstarší kostel v **Cuzcu** (1536). Přechovávají zde olejomalbu Ježíše Krista, které říkají „Pán zemětřesení“. Když ji totiž v roce 1650 během velkého zemětřesení vynesli před kostel, otřesy ihned ustaly. Od té doby monstranci každé Velikonoční pondělí slavnostně ozdobí a vynesou před budovu.

V nedalekém archeologickém muzeu, které je součástí **kláštera Santo Domingo**, vystavují mumie, textilie a svaté modly Inců.

Pěšky si vyšlápneme k pevnostem a svatyním nad městem.

Sacsayhuamán je bývalá incká pevnost, která střežila **Cuzco**. V roce 1536 se stala základnou povstání posledního Incy Manco Cápaca II. proti Španělům. Během něho byli conquistadoři málem poraženi, ale nakonec byla pevnost dobyta a pobořena, a domorodému obyvatelstvu sloužila jako zdroj kamene pro stavbu domů. Do dnešních dnů se zachovaly tři obrovské obranné klikaté hradby a několik základů různých staveb. O velikosti areálu svědčí i to, že poskytoval zázemí a úkryt pro 5 000 bojovníků.

6 km SV od **Cuzca** se nachází **Quenco Grande** a **Quenco Chico**, které pravděpodobně sloužily jako svatyně či věštírna. V rámci předpovídání budoucí úrody zde pravděpodobně byly obětovávány lamy a lidé. Do vápencové horniny, která tam vystupuje na povrch, byly vyryty komplikované mytické obrazce a rýhy. Své jméno **Quenco**, v kečuánštině „klikatý“, patrně získalo buď právě podle kanálku, vyrytého do skály, nebo podle labyrintu podzemních chodeb.

Quenco Grande je považován za jednu z nejdůležitějších inckých svatyní. Probíhaly zde veřejné obřady, ale nachází se zde i zemědělské terasy.
Před otevřeným prostorem zde na pevném pravoúhlém piedestalu stojí velký, 6 m vysoký opracovaný skalní blok, pravděpodobně gigantická socha. Ta původně mohla mít tvar pumy nebo falu (jsou na ní patrné stopy ničení v rámci boje proti modlářství), a mohla být oltářem, soudní stolicí, popř. hrobem Incy (pravděpodobně Pachacútec). Obklopuje jí půlkruhový amfiteátr, cca 50 m dlouhá, mírně zakřivená zeď, s 19 částečně dochovanými výklenky, které jsou natočeny k ústřednímu kameni. Některé publikace uvádí, že plnily funkci sedadel, nicméně podle nejnovějších výzkumů spíše vytvářely základy zdi, přičemž každý z nich reprezentoval nějakou entitu, kterou Incové uctívali.
Za tímto kamenem se nachází skalnatý výběžek s chodbou, která vede do podzemního sálu, a se schodištěm, vytesaným do holé skály. To vede na vrchol, kde z jakési skalní mísy vychází klikatý žlábek, který se vzápětí rozdvojuje. Jedna větev pokračuje dolů po skále, druhá prochází stropem do podzemní komory uvnitř skály (obětní komora). Rýhami mohla být během nějakého dosud neobjasněného rituálu transportována votivní tekutina, buď chicha, nebo lamí či lidská krev. Na úplném vrcholku jsou stále patrné otesané zbytky něčeho, co mohlo být pumou nebo kondorem s rozbitou hlavou.

Podzemní komora (obětní sál) je podzemní komplex místností, který sloužil buď pro balzamování a mumifikaci Inců, nebo jako obětiště lidí a lam. Vše (podlaha, strop, tabule zdí, skříně a výklenky) bylo vytesáno do jedné gigantické skály a opatřeno drenážemi na odvod vody.
Ze zarovnané a vyhlazené holé skály vyčnívají dva krátké válcovité špalíky, které byly zpracovány naprosto unikátní technikou a jsou vertikálně zasazeny do téměř ekliptického podstavce. Vše je vytesáno z jednoho skalního bloku. Jedná se zřejmě o **Intihuatanu**, což se překládá jako „místo, na kterém je připoutáno Slunce, popř. opěrný sloup Slunce“, jinými slovy dokáže vypočítat polohu Slunce. Dosud není známo, jak přístroj fungoval, nicméně se předpokládá, že se jedná o astronomickou observatoř, určenou k měření času, určování sezóny, slunovratů, rovnodenností a stanovování způsobu jak se má uctívat Slunce, Měsíc, Venuše a další hvězdy.

Zdroj: http://www.cusco-peru.org/cusco-surroundings-cusco-kenko.shtml

Cusilluchayoc

Cusilluchayoc, neboli Měsíční chrám, leží cca 500 m východně od **Quenco Grande**. Jeho název pochází z Kečuánštiny a znamená „svatyně, popř. místo s opicemi“. Reliéfy hadů a opic, po kterých získal jméno, jsou na tomto kameni stále patrné. Nachází se v něm téměř dva metry vysoký opracovaný kámen, v jehož tvaru někteří lidé vidí žábu.

Ruiny **Puca Pucara** jsou tzv. tambo, což v překladu z kečuánštiny znamená "odpočívárna". Šlo o jakýsi hotel pro posly se zprávami, kde jeden předal poselství jinému běžci (střídali se po cca 20 km), a šel se občerstvit, popř. vyspat.

!!! Strávíme zde 2 noci, možnost vyprat prádlo !!!

Pátek 27. 6. Přejezd do Aguas Calientes

Z **Cuzca** přejedeme autobusem do vesnice **Chinchero** (30 km, 30 minut), trasa na Google maps: http://goo.gl/maps/qdqad, kde navštívíme malovaný kostelík:

Budeme pokračovat do **Moray** (22 km, 30 minut), trasa na Google maps: https://goo.gl/maps/sQitF, kde si prohlédneme kruhové andské terasy:

Poté se vrátíme do vesnice **Maras** a odtud podnikneme 7 km pěší výlet k odparkám na sůl **Salineras de Maras**, což jsou solné doly na jižní straně řeky **Urubamby**.

Maras má jedinečnou polohu na náhorní plošině ve výšce 3300 metrů, a nabízí tak nádherné výhledy na zasněžené andské vrcholky, kterým dominuje **Nevado Verónica** (5682 m. n. m.). Jezdí tam jen málo autobusů, takže většinou nezbývá, než jet linkou směřující z **Cuzca** do **Urubamby**, a vystoupit u odbočky na **Maras** a dojít asi 4 kilometry po neudržované polní cestě. Komu se poštěstí, může si v těchto místech odchytit taxík. **Salineras** tvoří více než 5 tisíc solných jezírek, jejichž hladina se odráží v ostrém vysokohorském slunci. Jezírka jsou natěsnána jedno vedle druhého a vytváří jakési terasy, na které je opravdu neuvěřitelný pohled. Každá pánev (jezírko) má na úhlopříčku 3 až 5 metrů a je hluboká okolo 30 centimetrů. Bazénky plní vodou horký přírodní pramen, který stéká z vrcholu kopce o výšce okolo 4000 metrů nad mořem. Voda, která je nasycena rozpuštěnou solí, je do jednotlivých jezírek rozváděna důmyslným systémem stovek úzkých kanálků o šířce menší než 30 cm. Dávní obyvatelé této oblasti kanály vykopali ve svahu a přehrazovali je kusy dřeva nebo trsy trávy. Díky tomu mohli jednoduše řídit, kam má slaná voda téct a které pánve se mají plnit. Sůl je zde pro mnoho lidí hlavním zdrojem obživy. Postup těžby se od časů Inců příliš nezměnil. Jakmile jsou bazénky naplněny vodou, trvá několik týdnů, než se voda vypaří a místo ní políčko pokryje vrstva čisté soli. Teprve pak je možné solné ložisko ručně seškrábat, naložit do pytlů a odnést na zvážení. Jedné peruánské rodině patří 5 až 50 políček, přičemž z pouhých tří políček je možné za měsíc vytěžit až 200 kg soli.

Sůl ze **Salineras** je výjimečná svou chutí, narůžovělým vzhledem i složením, proto jí nabízí řada internetových obchodů. Tato sůl dodává pokrmům zajímavou chuť a obsahuje mnoho potřebných minerálů (vápník, železo, zinek, hořčík a měď). Hodí se k přípravě prakticky všech jídel a u některých plodů zvýrazňuje jejich chuť – zejména rajčat, okurek a salátů. Díky unikátní barvě je často nazývána Sal rosada či Pink salt, tedy Růžová sůl. Na **Salineras** je vybíráno vstupné v hodnotě 3 USD. Mezi jezírky se můžete projít po slaných cestičkách a přitom pozorovat práci místních obyvatel. Ti často chodí po soli bosí, a na otázku, proč nemají boty, vám suše odpoví: „Přece si je nebudu ničit, ne?“.

Zdroj: http://peru.svetadily.cz/clanky/Maras-Moray-a-Salineras-opomijeny-peruansky-trojuhelnik

Z **Maras** se přesuneme busem do **Ollantaytamba** (33 km, 35 minut), trasa na Google maps: http://goo.gl/maps/obP6d.

Odsud se vláčkem podél řeky **Urubamby** dopravíme na nocleh v **Aguas Calientes** (1 hod. 50 min. jízdy).

Do městečka **Aguas Calientes**, které je v současnosti tvořeno hlavně více či méně luxusními hotely, se lze dostat pouze po železnici (nejčastěji z **Cuzca**), nebo pěšky ze vzdálenějších vesnic. Jízda z **Poroy Station** (20 min. jízdy od **Cuzca**) do zastávky **Puente Ruinas** (2000 m. n. m.) trvá 3 hodiny. Jeden turista si může zakoupit maximálně devět jízdenek, a vybrat si může ze čtyř cenových tříd, pátá je dostupná jen pro místní :-). Nejdražší Hiram Bingham je pojmenovaná po objeviteli **Macchu Picchu**, střední třída Vistadome (air conditioned s panoramatickými okny), Expedition (podmínky téměř shodné s dražší Vistadome) a Autovagon s občerstvením (jen z **Urubamby**), více na: http://www.perurail.com/vistadome.

Departure Station:	**Ollantaytambo**		**Date:**	**27. 6. 2014**
Train Type	**Departs**	**Arrives**	**Price per Person**	**Price per Person**
Expedition 75	19:00	20:43	USD 63.00	S/. 182.70
Expedition 51	21:00	22:50	USD 56.00	S/. 162.40

Železnice nejprve objíždí slumy za **Cuzcem**, stoupá pod viadukt **El Arco**, který kdysi byl součástí akvaduktu přivádějícího do města vodu, a po široké planině klesá k městečku **Anta**. Za **Ollantaytambem** se koleje těsně přimykají k řece a probíjí se údolím z obou stran sevřeným skalami a začínajícím mlžným pralesem. Říká se mu „rokle **Urubamba**“, a jeho nikdy neosychající skály jsou posety zemními orchidejemi, broméliemi a jinou bujnou vegetací. Za mosty přes řeku, asi 6 km za stanicí **Chilca**, v místě pojmenovaném **Coriwaynachina**, začíná „**cesta Inců**“. O kus dál, v oblasti nazývané **Qente**, což znamená kolibřík, můžete brzy ráno a v podvečer pozorovat stovky těchto ptáčků. Na 104. kilometru trati leží start jednodenního treku do **Machu Picchu** přes pevnost **Winay Wayna**. V roce 1998 právě zde obrovské sesuvy podmáčených svahů pohřbily železniční trať, která dříve jezdila pro kávu až do **Quillabamby**, 39 km vzdáleného pralesního městečka. Po opravě jezdí vlaky už jen do **Aguas Calientes**, opravy dalšího úseku by prý byly příliš nákladné.

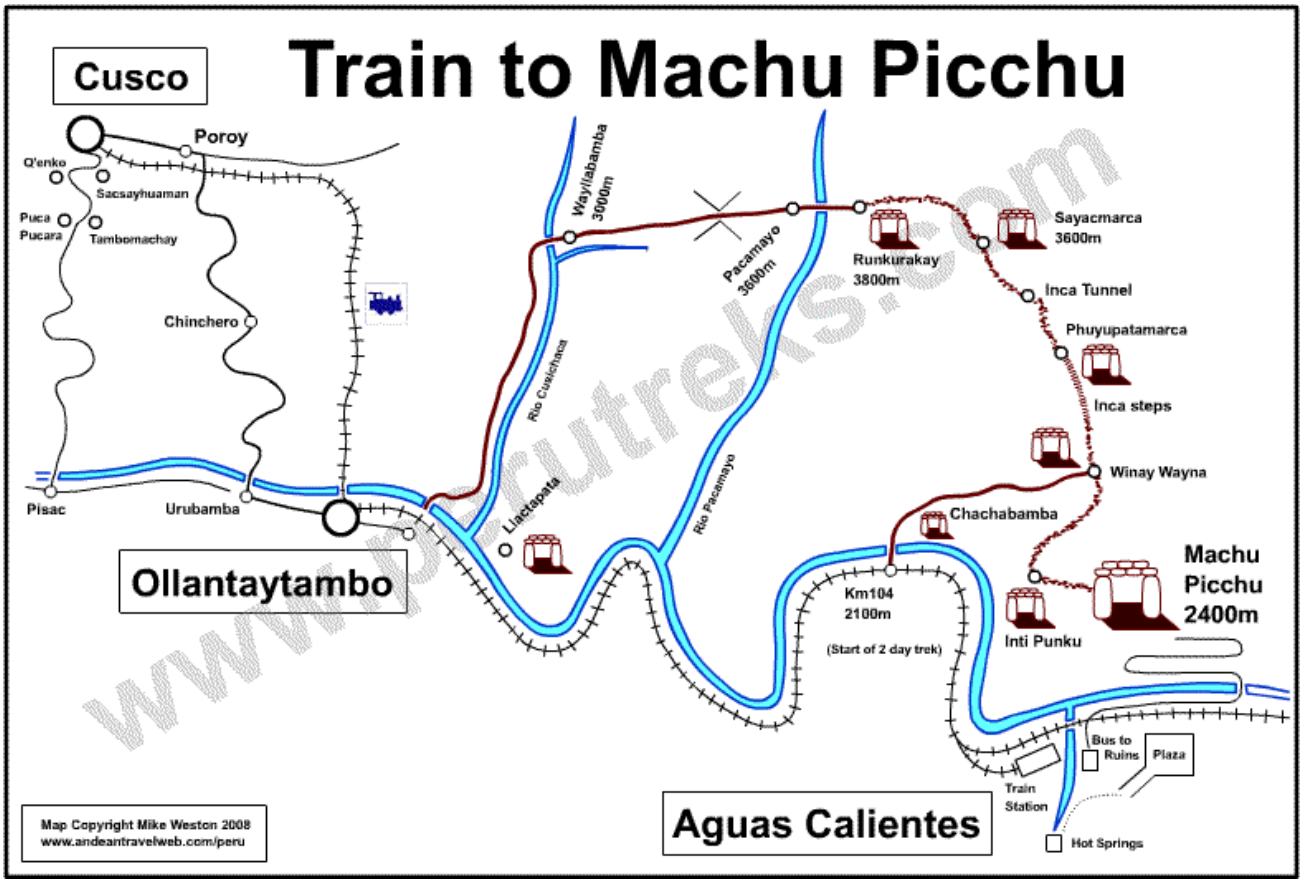

Zdroj: http://www.czech-press.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=2073:eleznici-posvatnym-udolim-ink-sp-234650314&catid=1648:2004-11&Itemid=148

Sobota 28. 6. Machu Picchu

Z **Aguas Calientes** jsou časně ráno vypravovány autobusy až k **Machu Picchu** (25 minut jízdy). Alternativní variantou je pěší pochod z **Ollantaytamba** po staré Stezce Inců, která vede poutníky kolem zbytků pevností **Huayllabamba**, **Runku Raccay** a dalších až nad **Machu Picchu**. Trek ovšem zabere několik dní a není dovoleno ho absolvovat bez místního průvodce.

Předpokládá se, že **Machu Picchu** založil Inca Pachacútec Yupanqui (1438 až 1472), stavba města začala okolo roku 1430. Město bylo později opuštěno a zcela zchátralo. Španělští conquistadoři ho nikdy neobjevili, takže jeho památky nebyly vykradeny ani poničeny. Ruiny objevil 24. 7. 1911 americký archeolog Hiram Bingham. Dne 7. července 2007 bylo město zařazeno mezi nových sedm divů světa.

Z období předkolumbovských výprav neexistují písemné záznamy místních obyvatel (Incové neznali písmo, informace byli schopni zaznamenávat pouze pomocí kipu, jakýchsi zauzlovaných provázků, o kterých se neví, jestli se s jejich pomocí dalo psát, nebo pouze provádět početní operace). Není tudíž známo, k jakému účelu **Machu Picchu** přesně sloužilo. Město nemělo administrativní, vojenskou ani obchodní důležitost. Hiram Bingham uváděl, že se jednalo o místo zrození posvátných inckých žen, zvaných „Sluneční panny“. Pozdější výzkumy ukázaly, že **Machu Picchu** bylo zřejmě sídlem Incy Pachacuti, a že místo bylo vybráno pro svou pozici ve vztahu k posvátným prvkům krajiny, jako např. hory v harmonii s klíčovými astronomickými událostmi, které byly pro Incy významné. Další hypotézy tvrdí, že **Machu Picchu** bylo buď „**llaqta**“, osada postavená na kontrolu hospodářství podmaněných oblastí, nebo dokonce vězení. Mohlo se též jednat o zemědělskou stanici pro výzkum pěstování plodin (není zde dostatek prostoru pro zemědělství ve velkém měřítku, ale na různých terasách bylo možno testovat, jaké podmínky jsou pro kterou rostlinu nejvhodnější).

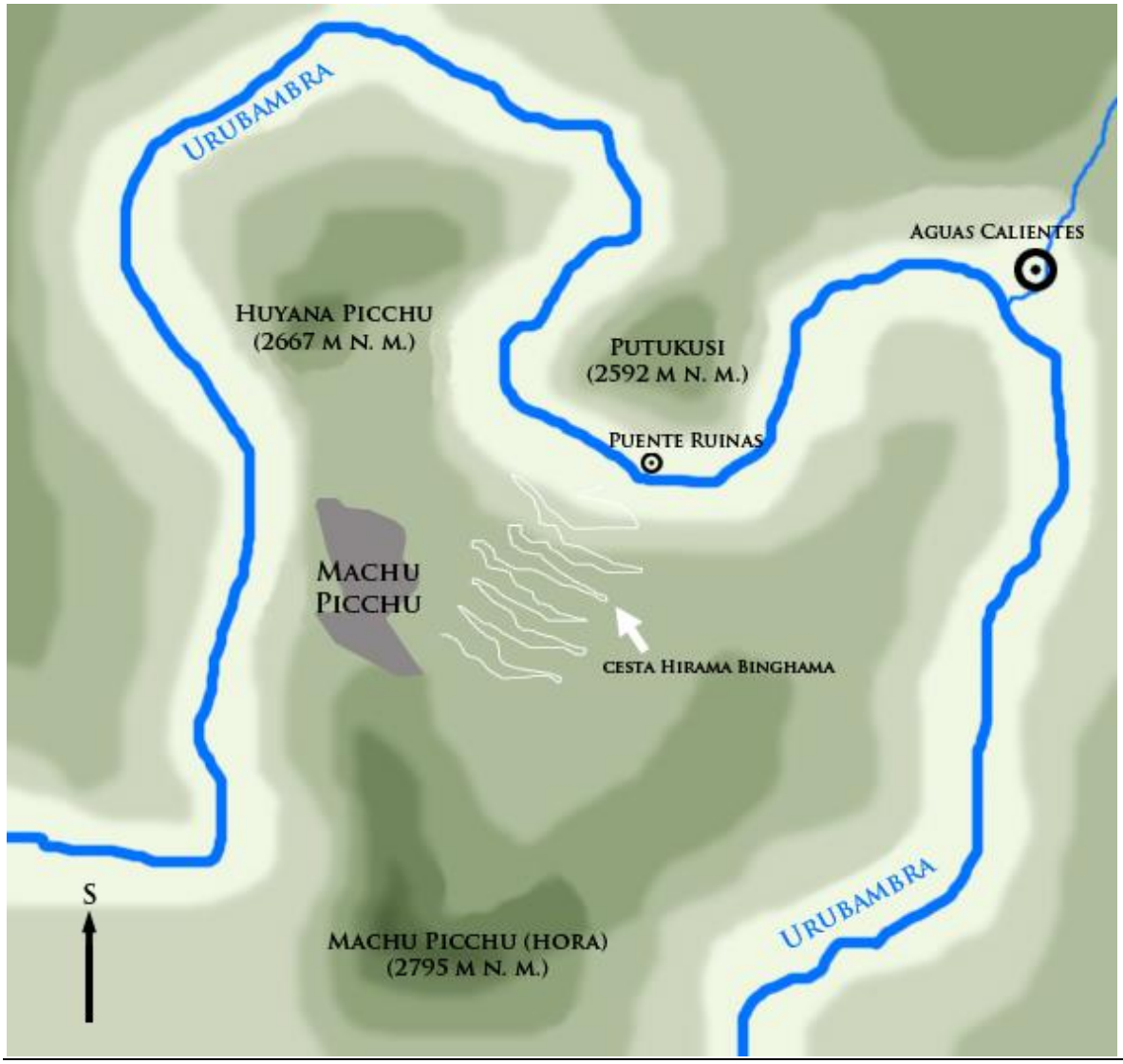

Machu Picchu bylo postaveno v klasickém inckém stylu, s použitím kvádrového zdiva z opracovaných na sebe položených kamenů, bez použití malty či jiného pojiva. Většinou se jedná o žulu. Město je zdí rozděleno na část městskou a zemědělskou. Zemědělskou část rozděluje cesta na spodní a horní část, jednotlivé terasy (40 v horní a 80 ve spodní části) jsou zde pospojovány kamennými schodišti. Mimo to zde najdete i strážní budovu a pohřební kámen, kolem kterého se pohřbívalo. Městská část se skládá ze tří čtvrtí: „**Popular District**“ se skladišti a obytnými domy, kde žila nižší třída, „**District of the Priests and the Nobility**“ pro vyšší třídu, která žila v řadách domů pod svahy, a „**Sacred**“, která měla náboženský význam.

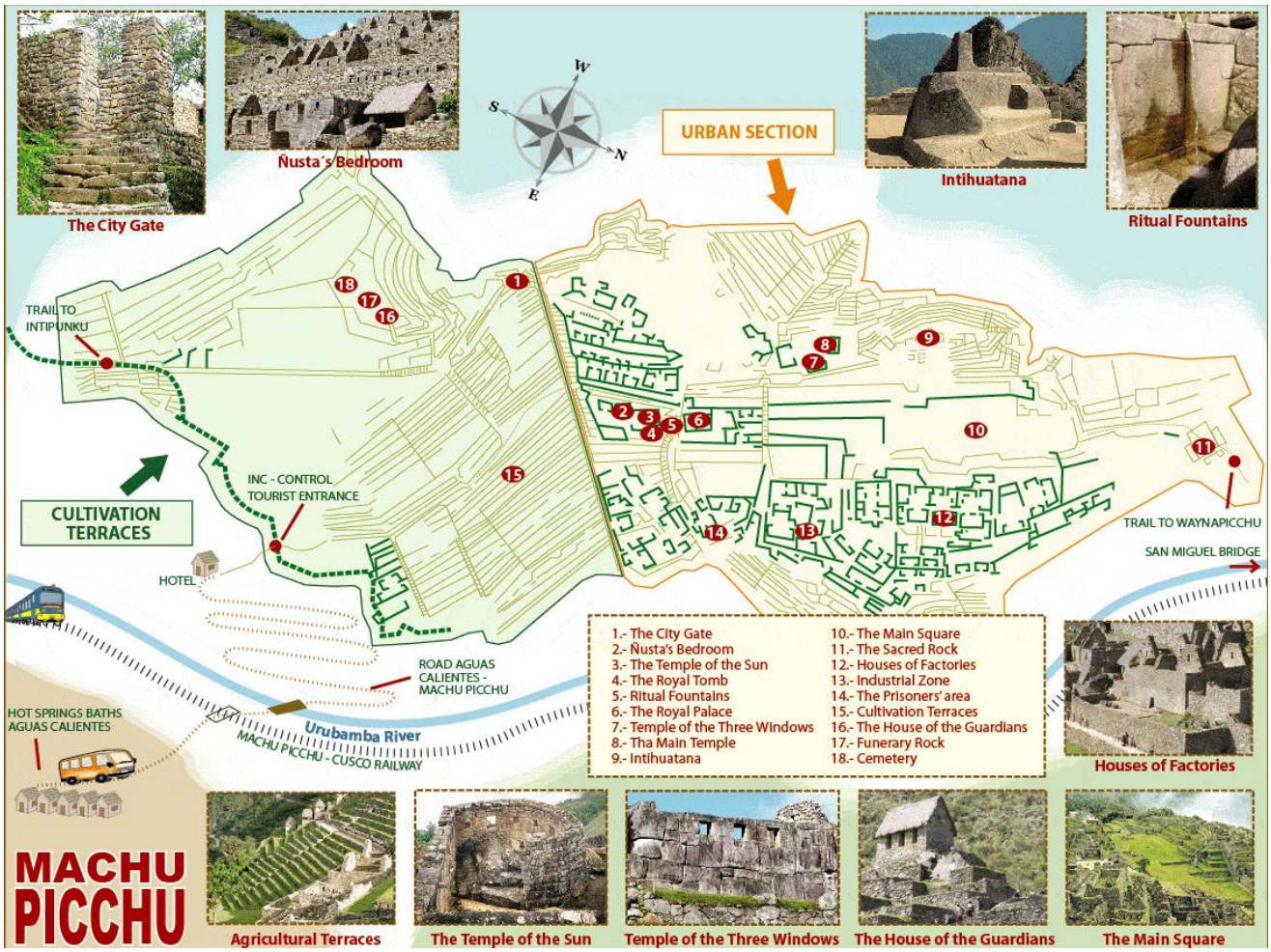

Na webu jsem si stáhnul i OB mapu s fiktivní tratí orientačního sprintu:

http://omaps.worldofo.com/?id=90103

Na **Machu Picchu** (vstup 60-65 USD) si prohlédneme všechny nejvýznamnější památky, které leží ve čtvrti „**Sacred**“:

Intihuatana

Znamená „místo, na kterém je připoutáno Slunce, popř. opěrný sloup Slunce“. Jedná se o skalní blok, opracovaný do podoby zploštělé kruhové pyramidy, který pravděpodobně sloužil jako astronomické hodiny či kalendář. Tyto kameny byly umístěny tak, aby v době zimního slunovratu směřovaly přesně ke Slunci, a při rovnodennosti stálo Slunce přesně nad hlavním pilířem, aby nevrhal stín, což byl pro Incy důvod k oslavám. V září 2000 byl kámen při natáčení reklamy na značku piva společností JWT poškozen pádem 450 kg těžkého jeřábu. Odštípl třísku o velikosti propisky.

Chrám Slunce a Komora ornamentů

Chrám Slunce, zvaný též **Sluneční věž**, bylo obřadní místo sloužící k uctívání Boha Slunce. Zdi této budovy ve tvaru podkovy (jediná budova s kruhovým půdorysem v komplexu **Machu Picchu**) obklopují velký obřadní kámen, na který v době zimního slunovratu přes hlavní okno chrámu dopadal paprsek slunečního světla. Do chrámu měli pravděpodobně přístup jen kněží, kteří zde nejspíše prováděli zvířecí oběti. Pod **Chrámem Slunce** se nachází **Královská hrobka**. Předpokládá se, že do ní byly ukládány mumie významných vládců Incké říše. **Komora ornamentů** je malá doplňková stavba **Chrámu Slunce**.

Místnost tří oken

Místnost tří oken (někdy také chrám tří oken) byla postavena s výhledem na hlavní náměstí. Na rozdíl od **chrámu Slunce** má pravoúhlý půdorys o rozměrech 11x8 m, na třech stranách se nacházejí stěny, čtvrtá strana je tvořena otevřeným prostorem narušeným pouze sloupy pro podporu střechy (neexistují ovšem žádné důkazy, že by stavba střechu někdy měla). Nejdelší stěna byla původně postavena s pěti trapézovými okny, ale dvě byla později zaslepena. Uvnitř budovy se nachází trojice otesaných kamenů, které představují tři světy: Ukja Pacha (podzemní svět), Kay Pacha (Země) a Hanan Pacha (nebe). Uprostřed místnosti se nachází vztyčený kámen, jeho poloha je svázaná se třemi okny.

Možná vystoupíme i na „Mladou horu“ **Huayna Picchu** (2730 m) s nádherným výhledem na město, projdeme se k **Sluneční bráně Inti Punku**:

Po návštěvě **Machu Picchu** zrelaxujeme v termálech v údolí (4 USD).

Neděle 29. 6. Ollantaytambo a Cuzco

V tento den připadá jeden z peruánských státních svátků, **São Pedro** e **São Paulo** (**Sv. Petr a Pavel**). Lze očekávat fiesty a mraky lidí v ulicích, samozřejmě včetně kapsářů a zlodějů.

Ranním vlakem se přesuneme do **Ollantaytamba** (2 hod. jízdy):

Departure Station:	**Machu Picchu**		**Date:**	**29.6.2014**
Train Type	**Departs**	**Arrives**	**Price per Person USD**	**Price per Person S/.**
Expedition 50	05:35	07:44	USD 56.00	S/. 162.40
Expedition 72	08:53	10:52	USD 58.00	S/. 168.20

Přibližně v polovině 15. století dobyl **Ollantaytambo** Inca Pachacuti. Město nejprve srovnal se zemí, poté jej i s celým okolím převzal do své správy a okázale přestavěl. V údolí řeky **Urubamby** nechal vybudovat zemědělské terasy i systém jejich zavlažování. Na políčkách pro něj pracovali jeho osobní sluhové, Yanaconas, ve městě samotném pak bydleli velmoži. Po smrti Pachacutiho jeho majetek přešel pod správu jeho rodinného klanu, Panaqa.

Během španělského dobývání Peru **Ollantaytambo** sloužilo jako dočasné hlavní město říše. Manco Inca, vůdce domorodého odporu proti conquistadorům, opevnil město a hlavně přístupové cesty směrem od **Cuzca**, které již bylo pod nadvládou Španělů. V roce 1536 Manco Inca dokonce porazil španělskou výpravu v bitvě na planině **Mascabamba**, nedaleko **Ollantaytamba**. Lepší výzbroj conquistadorů dokázal eliminovat zaujetím postavení na vysokých pláních a zaplavením planiny. Přes své vítězství nepovažoval Manco Inca svou pozici za uhajitelnou a rok na to se raději stáhnul do **Vilcabamba**, místa ukrytého v hustých lesích. Roku 1540 už místní obyvatelstvo **Ollantaytamba** přešlo pod správu Hernanda Pizarra.

Ollantaytambo je výchozím bodem **Inca Trail**. Jeho nejvýznamnější památkou je **Chrám Slunce**. Zachovala se z něj kamenná zeď, tvořená šesti monolity 4 metry vysokými. Kamenné bloky z růžového ryolitu byly na stavbu dopraveny z lomu na druhém břehu řeky.

V těsné blízkosti **Ollantaytamba** se nachází další incké památky, např. svatyně **Intihuatana**, která sloužila k pozorování a uctívání Slunce, a fontána **Princeznina lázeň**:

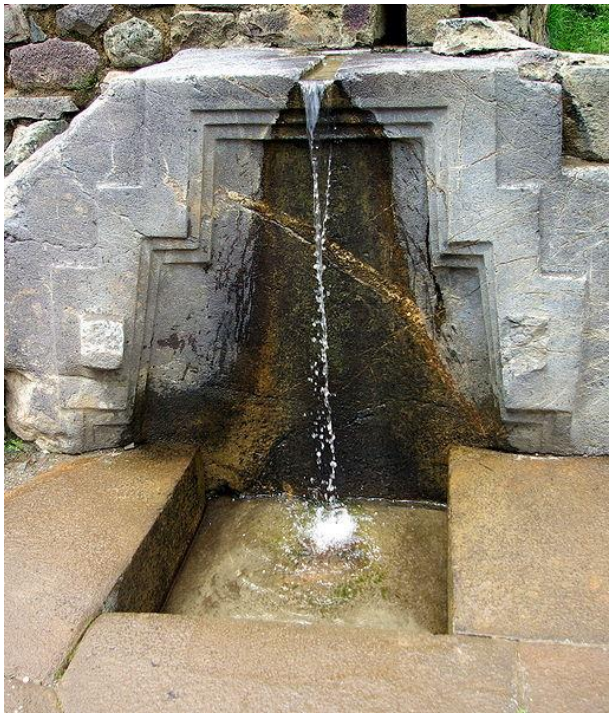

Zdroj: http://en.wikipedia.org/wiki/Ollantaytambo

Návrat do **Cuzca**, ve zbytku dne navštívíme to, co jsme předtím nestihli.

!!! Strávíme zde 2 noci, možnost vyprat prádlo !!!

Pondělí 30. 6. Posvátné údolí Pisac

Ruiny nad údolím **Pisac** jsou podél hřebene rozděleny do čtyř skupin: **P'isaqa**, **Intihuatana**, **Q'allaqasa** a **Kinchiraqay**.

Intihuatana zahrnuje **Chrám Slunce**, lázně, oltáře, vodní fontány, obřadní podium a **Intihuatanu**, vulkanický výčnělek opracovaný do **Intihuatany**, astronomické observatoře.

Q'allaqasa, nazývaná též **Citadela**, byla postavena přímo na přírodním hřbítku s výhledem do údolí:

Zemědělské terasy, které Incové stavěli na strmých svazích, jsou dodnes využívány. Bonitnější půdu z nižších poloh vynášeli ručně do kopců, kde se jim dařilo pěstovat plodiny, kterým by se jinak v tak vysokých nadmořských výškách nedařilo. Má se za to, že úzké řady teras pod Citadelou připomínaly křídla koroptví (pisaca), po kterých vesnice získala své jméno.

Návrat do **Cuzca**.

Úterý 1. 7. Přelet z Cuzca do Limy, přejezd do pohoří Cordillera Blanca

Cuzco Velazco Astete, odlet v **11:05**

Lima J. Chavez Mezinárodní letiště, přílet ve **12:25**

2I1118 Star Peru, total flight time **1h 20m, cena 2419 Kč/os.** (**9764 Kč/4 os.**)

Zbytek skupiny dorazí letadlem ve **14:35**. **!!! 11:00 - 16:45 fotbal !!!**

Návštěva **Museo Nacional de Arqueología, Antropología e Historia del Perú**, **Plaza Bolivar S/N** ve čtvrti **Pueblo Libre** (vstupné 10 PEN), kde vystavují mj. památky chavínské kultury.

Pohodlným nočním autobusem se přesuneme do **Huarázu** (400 km, 5 hodin 30 minut), trasa na Google maps: http://jdem.cz/bap333

Středa 2. 7. výlet v NP Huascarán

Huascarán je se svou nadmořskou výškou 6768 m nejvyšší horou **Cordillera Blanca** i Peru a čtvrtým nejvyšším vrcholem Jižní Ameriky. Díky nekulovému tvaru Země je **Huascarán** společně s nedalekým **Chimborazem** (6310 m) nejvzdálenějším bodem povrchu Země od jejího středu. Od r. 1985 je **Huascarán** na seznamu přírodního dědictví UNESCO a okolní hory jsou chráněny jako Národní park.

U nás je **Huascarán** znám především jako dějiště velké tragédie, při níž zahynulo 14 členů expedice Peru 1970. Cílem výpravy byl výstup právě na vrchol **Huascaránu**, od počátku však byla expedice stíhána nepřízní osudu. Už při aklimatizační túře zahynul tragicky po pádu v té době teprve sedmadvacetiletý Ivan Bortel. Zbývající členové expedice se přesto vydali do základního tábora. 31. května však silné zemětřesení ze severní stěny **Huascaránu** uvolnilo obrovskou lavinu ledu a kamení, která o 2500 metrů níže pohřbila všech 14 účastníků expedice. Ve stejnou dobu se ze západní stěny **Huascaránu** sesunulo 50 až 100 milionů m^3 materiálu, který pod 80 m hlubokou vrstvou bahna a suti pohřbil vesnice **Yungay** a **Ranrahirca**. Dohromady tehdy zahynulo více než 60 tisíc lidí. K uctění památky obětí tragédie byl u jezer **Llanganuco** postaven Památník československých horolezců a na jejich počest nese známý běžkařský závod Jizerská 50 dovětek „Memoriál expedice Peru“.

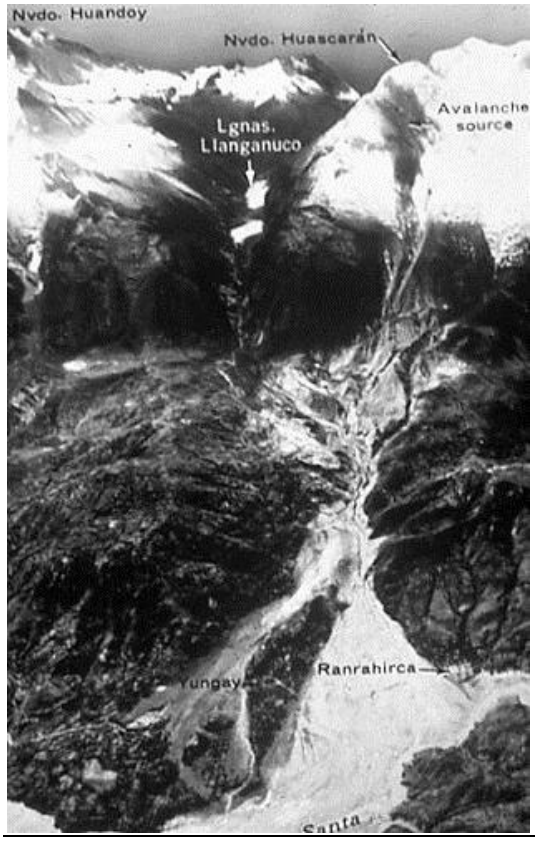

Podnikneme aklimatizační výlet po okolí **Huarázu** k ruinám **Willkawaín** (cca 9 km, 433 m převýšení, mapa s trasou treku: https://goo.gl/maps/sRPyA), jedné z nejvýznamnějších památek lidu předincké kultury **Wari**. Ti v těchto dvou areálech, **Willkawaín Grande** a **Ichic**, pochovávali své mrtvé do dvou až třípodlažních chullpas a podzemních katakomb. Zdejší stavby jsou jakousi zmenšenou kopií slavnějších objektů v **Chavín de Huántar**:

Chrám **Ichic** zdobí zdivo uspořádané do podoby lamy:

Na konci dne se připravíme na trek.

Čtvrtek 3. 7. až neděle 6. 7. Santa Cruz Trek (45 km za 4 dny, převýšení 1850 m)

Santa Cruz, nejpopulárnější trek v pohoří **Cordillera Blanca**, nabízí neuvěřitelné horské scenérie (šestitisícovky, tyrkysově zbarvená jezera a překrásné louky). Lze se na něj vydat kdykoli v období od dubna do října. Stezka je velmi dobře udržovaná a podél trasy je i dostatek kempů či toalet. Tábořit můžete prakticky kdekoli. Každá z etap treku představuje 5-7 hodin chůze. Trasa není technicky příliš náročná, nepřechází sněhová pole, ani neobsahuje exponované či horolezecké úseky. K jejímu absolvování postačí pevné boty, vhodné oblečení a spacák do nižších teplot. Kvůli vysoké nadmořské výšce trasy (2800 až 4760 m) je důležité nepodcenit aklimatizaci. V blízkosti vody se může vyskytovat bodavý hmyz. Je potřeba mít povolení pro vícedenní pobyt v parku **Huascarán** (USD $20), které zakoupíte u vstupu do parku ve vesnici **Cashapampa**. Žádné jiné poplatky se platit nemusí, zejména pokud na ně nedostanete účtenku.

Při treku využijeme služeb místní CK, která nám zajistí stany a karimatky (teplý spacák je nutno mít vlastní), dále plnou penzi (snídaně, polední studená svačina, teplá večeře) a též přepravu našich osobních věcí do cca 8 kg na osobu (zbytek věcí je možno uschovat v hotelu v **Huarázu**). Během treku si tudíž poneseme jen malý batůžek s pitím, svačinou a oblečením pro případ změny počasí během dne.

Mapa s hrubou GPS trasou treku: http://jdem.cz/bap5u2

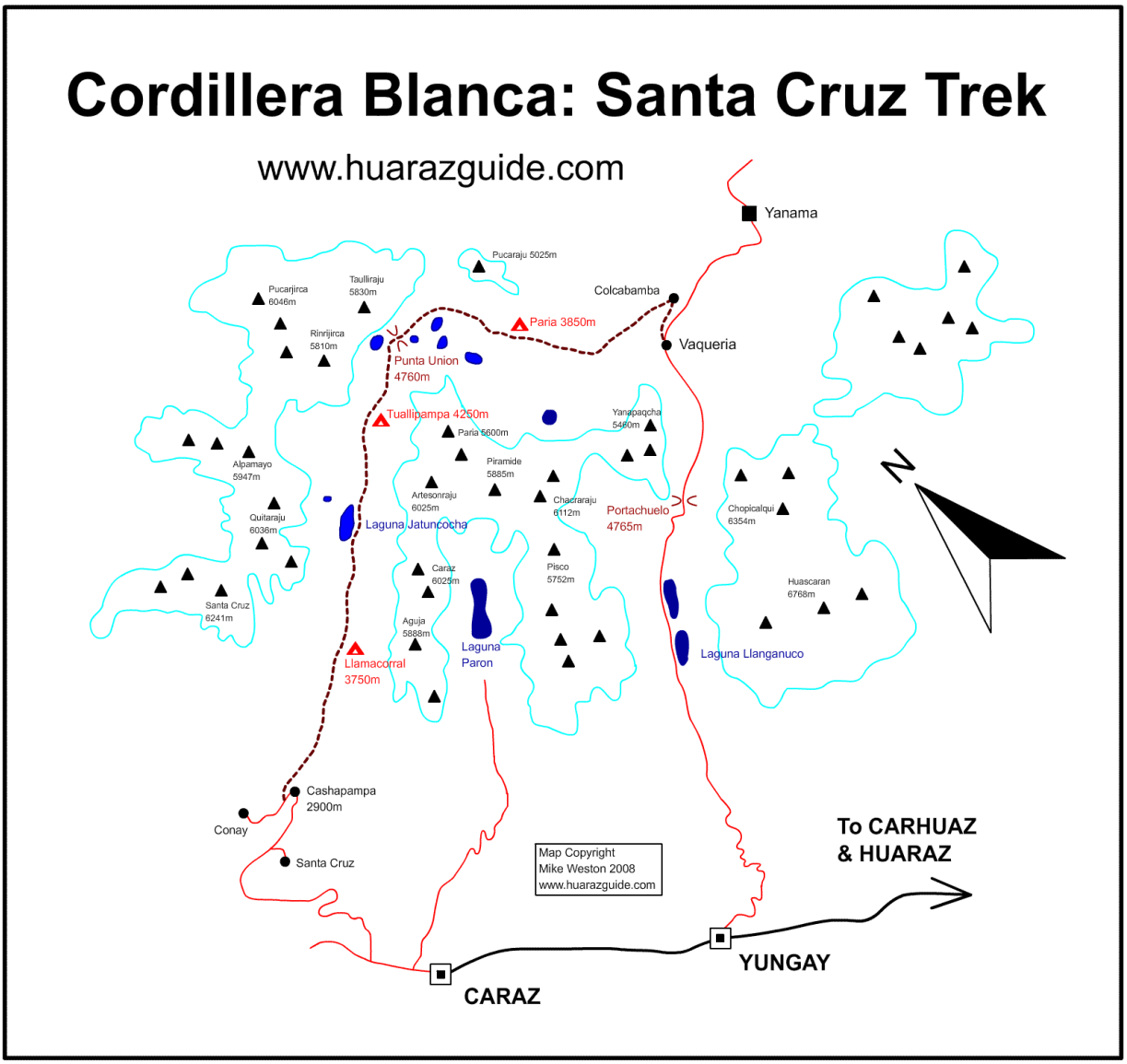

Čtvrtek 3. 7. Etapa 1: Cashapampa – Llamacorral (16 km, přev. 1056 m, 4-5 hodin)

Z **Huarázu** jezdí bus do **Cárazu**, odtud pak taxík do **Cashapampy** (3.5 hodiny jízdy celkem).

Z **Cashapampy** (2800 m; GPS souřadnice: **8°57'25"S, 77°46'38"W**) cesta strmě stoupá kaňonem potoka **Rio Blanco**, který teče údolím **Santa Cruz**. Stezka se klikatí mezi typickými andskými stromy.

Po cca 16 km (čtyři až pět hodin chůze) dorazíme do kempu **Llamacorral** (3750 m; GPS souřadnice: **8°56'41.3"S**, **77°41'49.6"W**).

Pohled z kempu **Llamacorral** ve směru dalšího pokračování výletu:

Kousek za kempem mají domek pastevci, kteří prodávají turistům občerstvení (pivo Cristal).

Pátek 4. 7. Etapa 2: Llamacorral - Taullipampa (13 km, převýšení 877 m, 5 hodin, popř. s odbočkou na Base Camp Alpamayo 18 km, převýšení 1000 m, 7 hodin)

Z kempu stezka nejprve stoupá podél potoka skalnatými partiemi úzkého údolí **Nuaripamap Quebrada** a míjí laguny **Ichiqcocha** a **Hatuncocha** (**Malé** a **Velké jezero**). Za nimi se na severu vynořuje údolí s kaskádovitým vodopádem a horou **Alpamayo** (5947 m). Trasa zde prochází oblastí, kterou v roce 2011 zničil obrovský sesuv bahna a sutě. Zahynula prý přitom všechna zvířata v údolí.

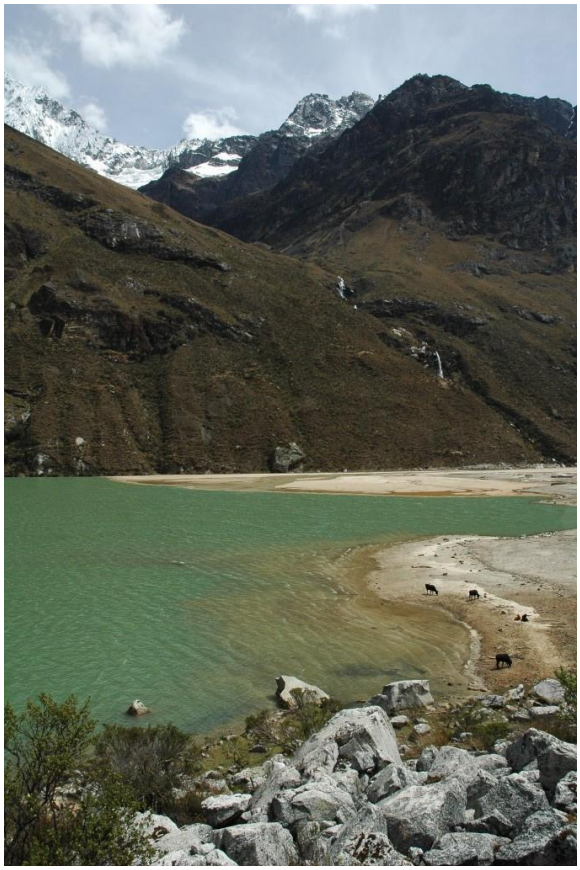

Trasu 2. etapy si lze prodloužit o odbočku k **Base Camp Alpamayo** (4450 m). Je to sice zacházka dvakrát 2.5 km (hodinu cesty tam, hodinu zpět), ale úchvatný pohled na splaz ledovce **Alpamayo** do jezera **Arhuaycocha** rozhodně stojí za námahu:

Při návratu na hlavní trasu se vyplatí nesestupovat až dolů do údolí, ale ušetřit vrstevnice využitím pěšiny traverzující svahem. Vyskytují se zde **sokoli caracara** a roste **vlčí bob Taulli**, po kterém získal jméno nejen cílový kemp **Taullipampa** (4200 m; GPS souřadnice: **8°55'09.3"S 77°36'25.7"W**), ale i jezero **Taullicocha** a hora **Taulliraju** (5830 m), která je údajně lezecky nejobtížnějším vrcholem v této oblasti **And** (neexistuje na ní normálka, jen samé velmi náročné cesty). Po pěti hodinách, resp. po sedmi, pokud odbočíme k jezeru **Arhuaycocha**, bychom měli být v kempu s výhledy na pyramidy hor **Taulliraju Artesonraju** (6025 m). Tento kopec vidíme na začátku každého filmu z dílny Paramount Pictures.

Sobota 5. 7. Den 3 Taullipampa – Cachinapampa (16 km, převýšení 687 m, 7 hodin)

Nyní je třeba vystoupat do nejvyššího bodu našeho treku, průsmyku **Punta Union** (4750 m). Boj s převýšením by nám měly zpříjemňovat výhledy na ledovcová jezera a vrchol **Taulliraju**. Nahoře v sedle bychom mohli spatřit štíty **Paria** (5600 m) a **Rinrihirka** (5810 m) a lagunu **Taullicocha**. Prochází tudy též rozvodí Pacifiku a Atlantického oceánu. Průsmyk ve skále údajně vytesali Incové, stejně jako schody usnadňující prudký sestup do amazonské části **Kordiller**. Příroda je zde o poznání vlhčí a zelenější než na druhé straně hřebene. Při troše štěstí můžeme po cestě potkat **Viskaču** (činčila ušatá), nebo černé **ibisy Puna** (ibis jihoamerický).

Trochu níže vstupujeme do horského mlžného lesa, ve kterém jsou kmeny stromů porostlé různými rostlinami a mechy.

Do tábořiště **Cachinapampa** (2950 m; GPS souřadnice: **8°59'13.0"S 77°33'14.4"W**) bychom měli dorazit po cca 7 hodinách pochodu. Je to nádherné místo, kde se pasou lamy a kozy, kvete spousta květin a mezi stromy zurčí potůček.

Neděle 6. 7. Den 4 Cachinapampa – Vaquería (6 km, převýšení 364 m, 2.5 hodiny)

Asi deset minut za kempem se nachází budova správy národního parku **Huascarán**, kde se každý turista musí prokázat vstupenkou do parku, zakoupenou v **Cashapampě**. Stezka klesá dolinou **Huaripampa** a prochází indiánskou vesničkou téhož jména. Mají tam farmu s morčaty. Po několikakilometrovém klesání údolím potoka přichází poslední prudší kopec, těsně před cílem ve vesnici **Vaquería** (2900 m; GPS souřadnice: **9°00'38.5"S 77°31'52.6“W**). Podél štěrkové cesty ve svahu zde stojí asi pět domů, minimálně ve dvou z nich se dá zakoupit jídlo a pití. A jezdí tudy bus do **Yungay**, údajně kolem 11:00 dopoledne. Jízda s ním nabízí fantastické výhledy, navíc je velmi dobrodružná, neboť silnice je postavena v takřka kolmé, více jak 1000 m vysoké stěně. Ze sedla/průsmyku **Portachuelo** (4760 m) je možné obdivovat mnohé horské velikány, např. **Chacraraju** (6112 m), **Pisco** (5752 m), **Chopicalqui** (6354 m) i nejvyšší horu Peru **Huascarán** (6768 m).

Serpentinami sjedeme k jezerům **Llanganuco** (**Orqoncocha** a **Chinancocha**, tj. **Mužské** a **Ženské jezero**), kde navštívíme památník obětem zemětřesení roku 1970.

Potom se přepravíme do **Yungay**. Nad řekou **Rio Santo**, která okolo městečka protéká, se v nadmořské výšce 2500 m nachází jeskyně **La Cueva del Guitarrero**, ve které byly objeveny stopy první zemědělské činnosti v Peru (nález ranně domestifikovaných plodů fazolí, chilli a kukuřice z doby 10 600 př. n. l.).

My zde pouze přesedneme do autobusu směr **Huaráz**.

Pondělí 7. 7. Huaráz, Chavín de Huántar

Fakultativní výlety k **ledovci Pastoruri**, obřím bromeliím **Puya Raymondii**, popř. do **Chavínu de Huántar** (vstup 15-20 USD).

Společnost **Chavín Express** inzeruje odjezd v **7:30** z autobusového terminálu v **Huarázu**. Bus vystoupá přes **Catac** k jezeru **Querococha** (3980 m), obklopenému zasněženými vrcholky **Pucaraju** (5322 m) a **Yanamarey** (5237 m), poté pokračuje přes tunel **Cahuish** (nejvyšší bod cesty - 4178 m) do **Chavínu de Huántar** (101 km, doba jízdy 2 hod. 45 min.), trasa na Google maps: http://jdem.cz/bap4a6.

Existence civilizace **Chavín** je doložena již téměř 2000 let před slavnou říší Inců. Lidé v oblasti **Chavín de Huántar** žili nejméně od roku 3000 př. n. l. V blízkosti prameniště řeky **Marañón** byly ideální podmínky pro rozvoj zemědělství, již v 8. stol. př. n. l. zde např. pěstovali kukuřici a chovali psy a lamy. Původní chavínská lama, potomek velblouda, měla pět prstů, zatímco dnešní lama má již jen dva. Jakožto kříženec dávala vždy jen jedno jehně. Péče o lamy patřila k nejdůležitějším povinnostem indiánů. Obzvláště v období březosti pastevec lamy téměř neopouštěl. Traduje se, že „lama je pastevcova druhá manželka“. Jelikož navíc pastevci nijak neskrývali, že pohlavní styk s lamami není pro ně ničím neobvyklým, existuje dosud nepotvrzená hypotéza, že syfilida, která po objevu Ameriky zamořila celý svět, mohla mít svůj původ právě od lam.

V letech 2000-1500 př. n. l. **Chavín** fungoval jako náboženské centrum a žili v něm v podstatě jen kněží. Zdejší na svou dobu monumentální stavby byly postaveny min. 1200 let př. n. l., proto mezi vědci převládá názor, že je postavily tisíce poutníků, kteří sem přicházeli kvůli náboženským obřadům. Odborné práce pak prováděli specializovaní řemeslníci, zejména kamenosochaři, v období mezi hlavními náboženskými slavnostmi.

Chavínský kult zde sídlil až do roku 400-500 let př. n. l. Zdejší archeologické nálezy naznačují, že mezi 500 až 300 roky př. n. l. se začala objevovat sociální nestabilita a s ní přišel úpadek zdejší moci. Obřadní místa byla opouštěna a nahrazována vesnicemi nebo zemědělskou půdou. Nejpozději v roce 500 př. n. l. vznikla v místě někdejšího Kruhového náměstí malá vesnice.

Kruhové náměstí má tvar perfektního kruhu o průměru 20 metrů. Pravděpodobně bylo posvátným rituálním otevřeným prostorem, který před r. 800-700 př. n. l. sloužil např. jako atrium pro vstup do hlavního chrámu po severním chrámovém schodišti. Jeho zdi tvoří opracované, většinou žulové kameny, poskládané do vrstev dle proměnlivé tloušťky. V klasickém období bylo náměstí sevřeno třemi chrámy, nyní je obehnáno několika vícepatrovými budovami, včetně nejdůležitější třípatrové pyramidy **El Castillo** (**Starý chrám**) a tzv. **Nového chrámu**. Podlaha náměstí je pokryta dlažebními kostkami ze žluté křemeliny, které svým tvarem připomínají polštáře. Jejím středem prochází linie tvořená bloky černého vápence, která vede přibližně západovýchodním směrem.

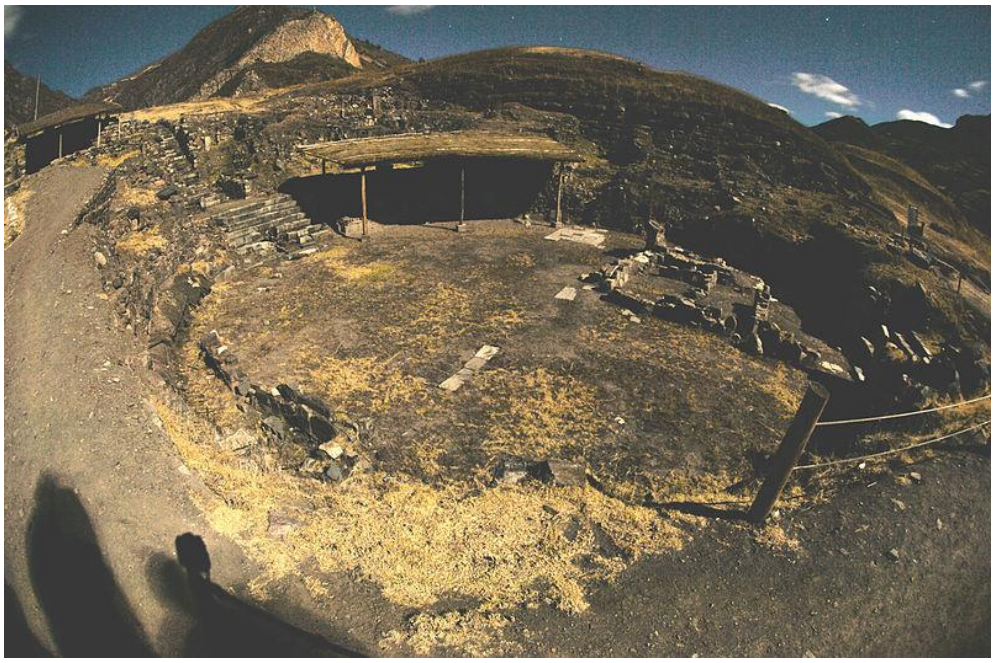

Starý chrám pamatuje počátky historie **Chavínu**. Vnitřek budovy ukrývá řadu galerií, chodeb a malých svatyní, které jsou dokonale odvětrávány soustavou důmyslně navržených větracích šachet. Nacházelo se v něm několik obelisků či kamenných monumentů s vytesanými reliéfy s vyobrazením jaguárů, kajmanů apod. Dnes zde najdete pouze sochu **Lanzón**, považovanou za nejvyšší božstvo **Chavín de Huántar**. Socha má kočičí hlavu a lidské tělo. Lze na ní nalézt též hmoždíře paličky, trumpety z mušlí a další artefakty, které se pravděpodobně používaly při chavínských rituálech.

Další chavínské památky jako **Tello Obelisk** a **Stela Raimondi** se nachází v limském **Museo Nacional de Arqueología, Antropología e Historia del Perú**.

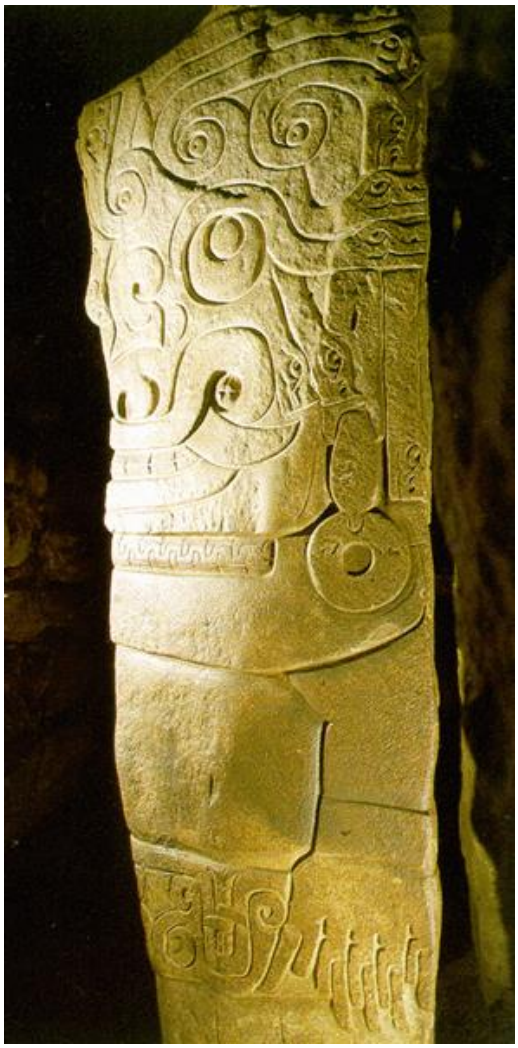

Nový chrám, postavený mezi lety 500-200 př. n. l., je rovněž tvořen ochozy a nachází se v něm mnoho soch s reliéfy, včetně boha **Lanzóna**. Ten v pravé ruce drží ulitu mořského šneka a v levé lasturu trnité ústřice. Po obvodu chrámu vykukuje dnes už jen jedna jediná hlava božské příšery, zbytek skončil v muzeu**.**

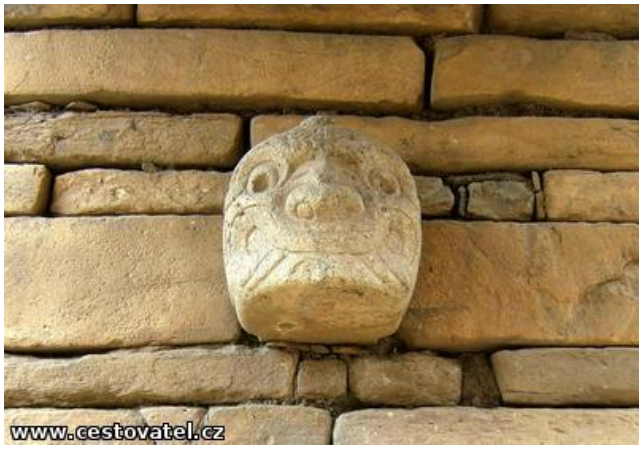

Večer termál a na závěr odjezd nočním busem do **Limy** (400 km, 5 hod. 30 min.), trasa na Google maps: http://jdem.cz/bap333

Úterý 8. 7. Lima, návrat domů

Rozloučení s **Limou** a návrat domů:

1) Odlet ve **13:39** >>> **Panama City** Tocumen Mezinárodní letiště, přílet **17:28** (**KL3025** 3h 38m)

2) Change planes 1h 37m, odlet v **19:05** >>> **Amsterdam Schiphol**, přílet **12:30** (**KL758** 10h 25m)

3) Change planes 2h 45m, odlet v **15:15** >>> **Berlín Tegel**, přílet **16:35** (**KL1829** 1h 20m)